

NÄINIKKÄÄ – LEADER –OHJELMA 2007-2013

LOPPURAPORTTI

Leader = paikallista kehittämistä

Asukaslähtöisen paikallisen kehittämisen Leader -ohjelmaa 'Näinikkää' toteutettiin Lappeenrannan seudun maaseutualueilla vuosina 2008-2015 runsaat seitsemän vuotta. Leader –ohjelman kokonaisrahoitus oli yhteensä 5,37 milj. euroa. Julkinen rahoitus oli yhteensä 3,78 milj. euroa, josta eu:n maaseuturahaston ja valtion osuus oli 3,04 milj. euroa ja alueen kuntien osuus 0,74 milj. euroa. Lisäksi toteutuksessa oli yksityistä rahaa 1,14 milj. eur ja talkootyötä 0,9 milj. euroa. Talkootyöstä vain puolet eli 0,45 milj. euroa mahtui ohjelmarahoitukseen kirjattavaksi osaksi.

Leader –rahoituksen lisäksi Leader Länsi-Saimaa ry hallinnoi ja toteutti hankkeita seuraavista ohjelmista: Alueellinen maaseutuohjelma AMO, Koheesio- ja kilpailukykyohjelma KOKO, Elinikäisen Oppimisen ohjelman Grundtvig- ja Leonardo –rahastot. Niiden julkinen tuki oli yhteensä 175 846eur. Lisäksi oltiin mukana toteuttamassa Itä-Suomen Kalatalousohjelmaa (EKTR). Ohjelmasta myönnettiin 191 784 euroa yhteensä 12 kalatalouden edistämishankkeelle Etelä-Karjalassa. Etelä-Karjalan liiton kautta maksettu kuntarahoitus Itä-Suomen Leader-ryhmien toteuttamaan kalatalousohjelmaan oli 8 900 euroa. Hankkeita esim. Muikku Jump Start, Muikun sertifiointi ja kuluttajapakkaus, Muikun mäti maailmalle I-II.

Rahoitetut Leader-hankkeet	114 kpl
Yritystuet	13 kpl
Elinkeinolliset kehittämishankkeet	6 kpl
Yhteisölliset kehittämishankkeet	46 kpl
Yhteisölliset investoinnit	49 kpl
Lisäksi Kosteikkolausunnot	2 kpl
Yhteensä	116 kpl (tav. 130 kpl)
Lisäksi Leader Länsi-Saimaa ry:n Toimintaraha	2 kpl

Pienin kehittämishanke 1577,62 euroa, suurin kehittämishanke 114 791,02 euroa, kehittämishankkeen koko keskimäärin 29 844 euroa.

Tavoitteita ja saavutuksia

- Asukaslähtöinen paikallinen kehittäminen laajenee
 - aktivointi- ja tiedotustilaisuudet 651 kpl (tav. 750 kpl), osallistuneet 9 296 henkilöä (tav. 4 400 hlöä)
 - hankkeiden toteuttajista uusia 73%
 - kunnostetut tai uudet kylätalot tai kokoontumispaikat 17 kpl (tav. 10 kpl)
 - uudet tai uudistetut matkailun käyntikohteet 10kpl (tav. 10 kpl)
esim. Marttilan kylän markkinat Taavetin Linnoituksessa, Hakamäki teematapahtumineen, Skiitta-saari- Ilkonsaaret, Salpalinja –Rutolan kyläpolku, Simolan vesitorni, kylien ja maaseudun palveluiden ja tapahtumien esiinnostoa yhteistyössä: Maaseudun Avoimet Ovet 2014, Avoimet Kyllät 2015

- kansainvälinen yhteistyö uusien kumppanimaiden Hollannin, Skotlannin, Saksan, Itävallan ja Puolan kanssa aiheina maaseudun palvelut, alueiden päivä, alueidentiteetti. Kontaktien kautta on virinnyt ideoita mm. oppilaitosyhteistyölle.
2. Ympäristötietoisuuden kasvu
 - startti asukkaiden aktivoinnissa ja opastus ympäristönsuojelutoimiin
 - maisemasuunnitelmat 12kpl, kosteikkosuunnitelmat 29kpl. Leader-aktivointihankkeen perusteella välitetty ely-keskukselle ja rakennettu elyn maaseuturahoituksella kosteikkoja 27kpl ja al-taita 38kpl Pien-Saimaan ympäristöön. (tav. maisemasuunnitelmat 20kpl ja maiseman/ ympäristöhoitotoimet 50kpl). Suunniteltu ja rakennettu kosteikkomäärä on Suomen ennätys.
 - maalämmöllä säästöä Haapajärven ja Pettilän kylätalojen lämmityslaskuun. Myös aurinko-paneelit otettiin käyttöön Pettilässä.
 3. Matkailu
 - Verkostotoiminta käyntiin kolmella alueella; markkinointiyhteistyö, esim. Pietarin matkamessut
 - Ylämaan Mystique –korukiven hiontapaja www.ylamaamystique.fi
 - Tuhannen Tarinan Talon uudet matkailupalvelut www.tuhannentarinantalo.com
 - Salpalinjan kehittäminen; tarinoiden, perimätiedon ja muun aineiston keruu hyödynnettäväksi mm. historiamatkailuun, Rutolan kyläpolku. Yhden kylähankkeen suunnittelusta lähtenyt innostus sai aikaan useita muitakin Salpalinja-hankkeita: reittiselvitykset, kohteiden kunnostus, opas-koulutus, joita ohjattiin ely-rahoitukseen.

Hyviä hanke-esimerkkejä 2008-2013 Esite: www.lansi-saimaa.eu

Kehitettäväksi jäi

Elinkeinopainotteisuuden osuuden kasvattaminen (tav. 55% - tot. 26%)

Enemmän uusia yrityksiä (tav. 20kpl –tot. 3kpl)

Lisää nuoria mukaan (tav. nuorten hankkeita 5 kpl – tot. 8 kpl, joista 2kpl nuorten itsensä toteuttamaa)

Näin eteenpäin

-Uudistuva, koordinoitu tiedottaminen

-Yritystoiminnan aktivointi, kehittäminen ja vahvistaminen uusin tavoin. Yrittäjyys ja innovaatioaihioiden esiinnostaminen ja eteenpäin vienti.

-Verkostotoiminnan vahvistaminen erityisesti matkailussa

-Yritystoiminnan (ja yhteisöjen) kestävä ja tuloksekkaan verkostotoiminnan malli

-Alueen vetovoimaisuuden, viihtyisyyden ja palveluiden kehittäminen, esiinnostaminen, vahvistaminen ja markkinointi yhdessä asukkaiden kanssa. Ympäristönsuojelutoimet tukemaan tätä.

-Energia ja kestävä kehitys: uusiutuvan energian hyödyntäminen – tuotanto ja käyttö. Tavoitteena energiaomavaraisuuden kasvu pilotoitavassa kohteessa.

-Monirahastoisuus: Kiehtovat kalavedet –strategian osatoteuttaja Itä-Suomessa www.kalanvuoksi.fi Euroopan Meri- ja kalatalousrahasto EMKR), ENI Karelia –lähialueyhteistyö, Erasmus+ jne.